

Rekneskap 2015

Hordaland fylkeskommune

HORDALAND
FYLKESKOMMUNE

REKNESKAP

2015

Føreord

Fylkeskasserar legg med dette fram Hordaland fylkeskommune sin årsrekneskap for 2015.

Årsrekneskapen for 2015 inneheld obligatorisk hovudoversyn driftsrekneskap, investeringsrekneskap, balanserekneskap, økonomiske oversikter drift og investering samt notar.

Etter hovudoversynsrapportane kjem drifts- og investeringsrekneskapen lagt fram på postgruppenivå etter organisasjonsstad.

Årsrekneskapen for 2015 vert lagt fram for fylkestinget.

Bergen 31.desember 2015 / 15.februar 2016
Tor Oddvar Sjøvoll
Fylkeskasserar

Innhaldsoversyn

	side
Del 1 Hovudoversyn med noter.....	7
Del 2 Driftsrekneskap.....	37
Del 3 Investeringsrekneskap.....	75

Del 1

Hovudoversyn

**Vedlegg 1 - Rekneskapsforskriften
REKNESKAPSSKJEMA 1A - DRIFTSREKNESKAPEN**

(tall i 1000 kr.)

	REKNESKAP 2015	REGULERT BUDSJETT 2015	OPPHAVLEG BUDSJETT 2015	REKNESKAP 2014
Skatt på inntekt og formue	-2,962,334	-2,945,000	-2,993,000	-2,825,913
Ordinært rammetilskot	-3,043,593	-3,014,062	-2,947,000	-2,850,925
Skatt på eigedom				
Andre direkte eller indirekte skatter				
SUM FRIE DISPONIBLE INNTEKTER	-6,005,926	-5,959,062	-5,940,000	-5,676,837
Renteinntekter og utbytte	-101,796	-26,750	-26,750	-118,279
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutg.	275,299	240,425	240,425	285,405
Avdrag på lån	330,004	330,000	330,000	302,890
SUM FINANSINNEKTER/UTGIFTER	503,506	543,675	543,675	470,016
Til dekning av tidl. års reknensk.m.meirbruk	0	0	0	0
Til ubundne avsetjingar	29,867	0	0	166,712
Til bundne avsetjingar	175,858	59,443	443	105,973
Avsetjing til likviditetsreserve	0	0	0	0
Bruk av tidl.års reknensk.m. mindrebruk	0	0	0	-130,262
Bruk av ubundne avsetjingar	-116,580	-90,210	-60,000	-56,998
Bruk av bundne avsetjingar	-87,673	-49,089	0	-91,129
Bruk av likviditetsreserve	0	0	0	0
NETTO AVSETJINGAR	1,472	-79,856	-59,557	-5,705
Overført til investeringsrekneskapen	102,000	102,000	102,000	58,028
TIL FORDELING DRIFT	-5,398,948	-5,393,243	-5,353,882	-5,154,499
SUM FORDELT TIL DRIFT (frå skjema 1B)	-5,330,492	-5,393,243	-5,353,882	-5,154,499
REKNESKAPSMESSIG MEIRBRUK/MINDREBRUK	68,456	0	0	0

Regnskapsskjema 1B - Driftsregnskapet

(tall i 1000 kr.)

FORDELTE SLIK:		REKNESKAP 2015	REGULERT BUDSJETT 2015	OPPHAVLEG BUDSJETT 2015	REKNESKAP 2014
Frie inntekter	UTGIFT...	0	0	0	0
	INNTEKT..	0	0	0	0
Kultur	UTGIFT...	363,775	374,906	307,311	374,051
	INNTEKT..	-173,333	-151,686	-151,686	-177,530
Utdanning	UTGIFT...	3,161,746	3,027,934	2,860,168	3,076,062
	INNTEKT..	-444,562	-322,449	-322,835	-415,311
Tannhelse	UTGIFT...	326,156	309,766	289,811	312,818
	INNTEKT..	-116,025	-108,383	-108,383	-115,698
Samferdsel	UTGIFT...	2,934,008	2,898,069	2,892,483	2,734,183
	INNTEKT..	-1,101,673	-1,109,135	-1,055,737	-962,007
Regional utvikling	UTGIFT...	239,184	228,142	222,006	254,463
	INNTEKT..	-253,019	-246,105	-242,105	-313,401
Politiske organ og administras	UTGIFT...	369,950	360,359	350,328	354,271
	INNTEKT..	-42,784	-14,929	-15,479	-37,177
Fellesfunksjonar	UTGIFT...	179,510	155,738	152,260	177,834
	INNTEKT..	-64,440	-40,859	-38,759	-62,834
Ufordelte løyvingar	UTGIFT...	0	17,465	194,022	0
	INNTEKT..	0	0	0	0
Renter og avdrag	UTGIFT...	1,748	0	0	1,543
	INNTEKT..	-31,289	-30,500	-30,500	-32,807
Aktiviteter utanfor fylkeskomm	UTGIFT...	86,960	0	0	75,017
	INNTEKT..	-87,176	0	0	-75,022
Avslutningsposteringsar	UTGIFT...	-23,166	44,909	38,838	-8,477
	INNTEKT..	4,923	0	0	-5,481
NETTO		5,330,492	5,393,243	5,341,743	5,154,499

Vedlegg 2 - Rekneskapsforskrifta

Rekneskapsskjema 2 A - Investeringsrekneskapen

(tal i heile 1000)

	REKNESKAP 2015	REGULERT BUDSJETT 2015	OPPRINNELIG BUDSJETT 2015	REKNESKAP 2014
Investeringar i anleggsmidlar	4,271,975	4,159,392	3,988,100	3,896,556
Utlån og forskoteringar	71,269	70,900	0	109,703
Avdrag på lån	8,000	0	0	15,700
Avsetjingar	51,526	5,000	5,000	178,342
ÅRETS FINANSIERINGSBEHOV	4,402,770	4,235,292	3,993,100	4,200,301
Bruk av lånemidlar	-1,251,723	-1,329,400	-1,302,700	-1,266,586
Inntekter frå sal av anleggsmidlar	-136,231	-5,000	-5,000	-173,105
Tilskot til investeringar	-2,522,122	-2,364,458	-2,258,500	-2,088,004
Mottakne avdrag på utlån og refusjonar	-54,110	-40,000	0	-16,621
Andre inntekter	-271,826	-341,900	-290,900	-463,356
SUM EKSTERN FINANSIERING	-4,236,012	-4,080,758	-3,857,100	-4,007,673
Overført frå driftsrekneskapen	-102,000	-102,000	-102,000	-58,028
Bruk av avsetjingar	-64,758	-52,534	-34,000	-134,600
SUM FINANSIERING	-4,402,770	-4,235,292	-3,993,100	-4,200,301
UDEKKA/ UDISPONERT	0	0	0	0

Rekneskapsskjema 2 B - Investeringsrekneskapen

(tal i heile 1000)

Fordelt slik:	REKNESKAP 2015	REGULERT BUDSJETT 2015	OPPRINNELIG BUDSJETT 2015	REKNESKAP 2014
Kultur	695	150	3,000	662
Utdanning	689,229	740,618	686,000	605,734
Tannhelse	12,904	16,624	25,000	8,745
Samferdsel	3,445,327	3,339,500	3,230,100	3,042,785
Regional utvikling	3,743	5,000	5,000	49
Politiske organ og administrasjon	1,040	3,000	3,000	1,859
Fellesfunksjonar	64,371	54,500	36,000	57,089
Ufordelte løyvingar	0	0	0	0
Aktivitetar utanfor fylkeskommunen	54,667	0	0	179,634
NETTO	4,271,975	4,159,392	3,988,100	3,896,556

Vedlegg 3 - Rekneskapsforskrifta

BALANSEREKNESEKAPEN

(tal i heile 1000)

Kostra KOSTRA-Tekst Note Rekneskap 2015 Rekneskap 2014

EIGEDELAR

Anleggsmidler

227 Faste eiendomar og anlegg	23A	19,243,746	15,789,157
224 Utstyr, mask. og transp.midler	23A	1,126,011	1,044,396
222 Utlån til	7	436,987	422,302
220 Pensjonsmidler	2	4,576,596	4,260,034
221 Aksjer og andeler utstedt av	6	73,993	68,744
Sum Anleggsmidler		25,457,333	21,584,632

Omløpsmidler

213 Kortsiktige fordringer ovanfor		553,808	693,190
219 Premieavvik	2	383,772	365,778
210 Kasse, postgiro, bankinnskot		1,592,448	1,451,988
Sum Omløpsmidler		2,530,029	2,510,957
Sum Eignedelar		27,987,362	24,095,589

EIGENKAPITAL OG GJELD

Bokført egenkapital

251 Bundne driftsfond	22	-601,393	-513,208
253 Ubundne investeringsfond	22	-43,149	-73,049
255 Bundne investeringsfond	22	-217,397	-178,095
256 Disposisjonsfond	22	-234,059	-343,406
2580 Endring rekneskapsprinsipp investering	24	81,007	81,007
2581 Endring rekneskapsprinsipp drift	24	143,722	143,722
25950 Reknesk. messig mindreforbruk	25	-68,456	0
25990 Kapitalkonto	15	-11,370,835	-8,301,139
Sum Bokført egenkapital		-13,310,560	-9,184,167

Langsiktig gjeld

240 Pensjonsforpliktelse	2	-5,201,589	-5,312,303
241 Ihendehaverobligasjonslån	13	-2,835,000	-2,035,000
243 Sertifikatlån	13	-2,598,000	-2,598,000
245 Andre lån	13	-3,686,791	-3,707,245
Sum Langsiktig gjeld		-14,321,380	-13,652,548

Kortsiktig gjeld

232 Anna kortsiktig gjeld	5	-1,355,423	-1,258,874
Sum Eigenkapital og Gjeld		-27,987,362	-24,095,589

MEMORIAKONTI

Memoriakonti

29100 Mem.konto ubrukte lånemidler	5	234,881	369,055
29200 Andre memoriakonti		590,226	613,779
29999 Motkonto for memoriakonti		-825,108	-982,833
Sum Memoriakonti		0	0
Sum Memoriakonti		0	0
TOTAL		0	0

Vedlegg 4 - Rekneskapsforskrifta

ØKONOMISK OVERSIKT - DRIFT

(tal i heile 1000)

Noter REKNENSKAP 2015 REKNENSKAP 2014

Brukarbetalingar		-83,631	-91,595
Andre sals- og leigeinntekter		-1,107,734	-1,066,571
Overføringer med krav til motytingar		-682,635	-625,731
Rammetilskot		-3,043,593	-2,850,925
Andre statlege overføringer		-419,167	-389,396
Andre overføringer		-16,210	-23,976
Skatt på inntekt og formue		-2,962,334	-2,825,913
Eigedomsskatt			
Andre direkte og indirekte skattar			
SUM DRIFTSINNEKTER	5	-8,315,304	-7,874,106
Lønsutgifter		2,322,529	2,249,791
Sosiale utgifter		622,993	638,203
Kjøp av varer/tenester som inngår i kom.teneste.prod		1,450,804	1,407,533
Kjøp av tenester som erstatter kom.teneste.produksj.		2,535,057	2,325,098
Overføringer		721,705	746,690
Avskrivningar	5+23A	588,071	494,040
Fordelte utgifter		-13,217	-15,548
SUM DRIFTSUTGIFTER	5	8,227,941	7,845,807
BRUTTO DRIFTSRESULTAT		-87,363	-28,299
Renteinntekter, utbytte og eigaruttak		-101,796	-118,279
Mottatte avdrag på utlån			
SUM EKSTERNE FINANSINNEKTER	5	-101,796	-118,279
Renteutgifter, provisjonar og andre fin.utg.		275,299	282,405
Avdragsutgifter	14	330,004	302,890
Utlån			
SUM EKSTERNE FINANSUTGIFTER	5	605,302	588,295
RESULTAT EKSTERNE FINANSTRANSAKSJONAR		503,506	470,016
Motpost avskrivningar	5	-588,071	-494,040
NETTO DRIFTSRESULTAT		-171,928	-52,323
Bruk av tidl. års regnsk.messige underskot	25	0	-130,262
Bruk av disposisjonsfond	22	-116,580	-56,998
Bruk av bundne fond	22	-87,673	-91,129
SUM BRUK AV AVSETJINGAR		-204,254	-278,389
Overført til investeringsrekneskapan		102,000	58,028
Dekning tidl.års rekneskapsmessige meirbruk		0	0
Avsetjingar til disposisjonsfond	22	29,867	166,712
Avsetjingar til bundne fond	22	175,858	105,973
SUM AVSETJINGAR		307,726	330,712
REKNESKAPSMESSIG MEIRBRUK/MINDREBRUK	25	-68,456	0

Vedlegg 5 - Rekneskapsforskrifta

ØKONOMISK OVERSIKT - INVESTERINGER

(tal i heile 1000)

	Noter	Rekneskap 2015	Rekneskap 2014
Sal av driftsmidlar og fast eigedom		-760	-105,545
Andre salsinntekter		-135,475	-67,560
Overføringar med krav til motytingar		-2,522,122	-2,088,004
Statlege overføringar		-254,209	-352,017
Andre overføringar		-17,617	-111,339
Renteinntekter, utbytte, eigaruttak		-2,780	-5,532
SUM INNTEKTER	5	-2,932,963	-2,729,998
Lønsutgifter		38,394	35,618
Sosiale utgifter		9,745	9,970
Kjøp av varer/tenester som inngår i kom.teneste.prod		3,969,100	3,469,952
Kjøp av tenester som erstatter kom.teneste.prod.		11,420	2,856
Overføringar		239,735	374,747
Renteutgifter, provisjonar og andre fin.utgifter		3,580	3,412
Fordelte utgifter		4	0
SUM UTGIFTER	5	4,271,979	3,896,556
Avdragsutgifter	5+14	8,000	15,700
Utlån	5+7	66,000	56,000
Kjøp av aksjer og andelar	5+6	5,269	53,703
Avsetjingar til ubunde investeringsfond	22	0	100,799
Avsetjingar til bundne fond	22	51,526	77,543
SUM FINANSIERINGSTRANSAKSJONAR		130,795	303,745
FINANSIERINGSBEHOV		1,469,811	1,470,303
Bruk av lån	5	-1,251,723	-1,266,586
Mottatte avdrag på utlån	5	-51,315	-10,290
Sal av aksjar og andelar	5	-15	-799
Overføringar fra driftsrekneskapen		-102,000	-58,028
Bruk av disposisjonsfond	22	-22,634	0
Bruk av ubundne investeringsfond	22	-29,900	-128,700
Bruk av bundne fond	22	-12,224	-5,900
SUM FINANSIERING		-1,469,811	-1,470,303

NOTER TIL ÅRSREKNESKAPEN

Note 1: Rekneskapsprinsipp

Rekneskapen er lagt fram i samsvar med kommunelova, forskrifter og god kommunal rekneskapskikk.

All tilgang og bruk av midlar i løpet av året som vedkjem fylkeskommunen si verksemd går fram av driftsrekneskapen eller investeringsrekneskapen. I rekneskapen er bruttoprinsippet lagt til grunn. Det betyr at alle utgifter, utbetalningar, inntekter og innbetalningar skal rekneskapsførast brutto på dei respektive konti i rekneskapen. Vidare er anordningsprinsippet lagt til grunn. Det betyr at alle kjende utgifter/utbetalningar og inntekter/innbetalningar i året skal takast med i årsrekneskapen for vedkommande år, anten dei er betalt eller ikkje når årsrekneskapen vert avslutta. Eit unntak frå anordningsprinsippet er handsaming av lån. Det er berre den delen av lånet som faktisk er nytta i løpet av året som er ført i investeringsrekneskapen. Den delen av lånet som ikkje er nytta, er registrert på memoriakonti.

I balansen er anleggsmidlar eigendelar bestemt til varig eige eller bruk, og er vurdert til anskaffelseskost. Andre eigendelar er omløpsmidlar. Omløpsmidlar er vurdert til lågaste verdi av anskaffelseskost og verkeleg verdi. Markedsbaserte finansielle omløpsmidlar er vurdert til verkeleg verdi.

Langsiktig gjeld er knytta til formåla i kommunelovens § 50 med unntak av likviditetslån jfr. kl § 50 nr. 5. All anna gjeld er kortsiktig gjeld. Neste års avdrag på utlån inngår i anleggsmidlar og neste års avdrag på lån inngår i langsiktig gjeld.

I den kommunale rekneskapen vert kapitalkostnader som skuldast verdiforringing av anleggsmidlar som bygningar, anlegg og varige driftsmidlar, rekneskapsført i driftsrekneskapen. Anleggsmidlar vert avskrivne etter reglane i forskrift om årsrekneskap. Avskrivningane er eit uttrykk for kapitalslitet, og er etter krav om rapportering til KOSTRA, rekneskapsført i driftsrekneskapen med motpost i balansen. Verknaden på driftsrekneskapen er utlikna med ein tilsvarande inntektspost. Avskrivning startar året etter at anleggsmiddelet er teken i bruk.

I rekneskapen er bompengainnkrevjing handsama i investeringsrekneskapen sidan desse ikkje kan sjåast på som fylkeskommunen si normale drift. I følge delegasjonsreglementet i fylkeskommunen får skular og tannhelsedistrikta behalde delar av eventuelt mindreforbruk ved at dei kan setje det av til disposisjonsfond for seinare bruk. Meirforbruk må skular og tannhelsedistrikta sjølv dekkje seinast andre året etter rekneskapsåret. Meirforbruk/underskot er bokført på memoriakonti.

Fylkeskommunen følger reglane i lov om meirverdiavgift for dei tenesteområda som ligg innafor lova. For resten av verksemda gjeld lov om kompensasjon av meirverdiavgift for kommunar, fylkeskommunar mv. Frå 2014 vert den delen av mva-kompensasjonen som gjeld investeringsrekneskapen inntektsført i investeringsrekneskapen.

Note 2: Pensjon

Generelt om pensjonsordningane i fylkeskommunen

Fylkeskommunen har kollektive pensjonstrygdingar for sine tilsette i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK). Ordningane sikrar ytelsesbasert pensjon for dei tilsette. Pensjonsordningane omfattar alders-, uføre-, ektefelle-, barnepensjon og AFP/tidlegpensjon. Pensjonane vert samordna med utbetalingar frå folketrygda.

Rekneskapsføring av pensjon

Etter § 13 i årsregnskapsforskriften skal driftsrekneskapen belastast med pensjonskostnader som er utrekna ut fra langsiktige føresetnader om avkastning, lønsvekst og G-regulering. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og berekna pensjonskostnad, nemnd som premieavvik, skal inntekts- eller utgiftsførast i driftsrekneskapen, med tilbakeføring over dei neste 15 / 10 / 7 åra.

Reglane innber også at utrekna pensjonsmidlar og pensjonsforpliktingar er oppført i balansen som anleggsmidlar og langsiktig gjeld.

Nærmare om rekneskapstala

alle tal i heile 1000
Inntekts- og gjeldspostar vist med -

Pensjonsordning	KLP		SPK		SUM	Arb.avg.	
PENSJONSKOSTNAD							
Netto pensj.kostn (inkl.adm.) iht.aktuar	126 699		150 049		276 748		
- Årets pensjonspremie (jf aktuarberegn.)	120 870		211 008		331 878		
=Årets premieavvik	5 829		-60 959		-55 130	-7 773	
Betalt pensjonspremie	120 870		211 008		331 878		
Årets premieavvik (sjå spes.nedanfor)	5 829		-60 959		-55 130		
Resultatført av tidl.års premieavvik	21 793		17 566		39 359		
= Pensjonskostnad i rekneskapen	148 492		167 615		316 107	44 571	
AKKUMULERT PREMIEAVVIK							
Akkumulert 01.01.2015	185 280		135 297		320 577		
+ Premieavvik for året	-5 829		60 959		55 130		
- Resultatført av tidl.års premieavvik	21 793		17 566		39 359		
= Akkumulert premieavvik 31.12. 2015	157 658		178 690		336 348	47 425	
Herav oppført under omløpsmidlar:	157 658		178 690		336 348	47 425	
	KLP		SPK		SUM	SUM	
	Pensj.midl.	Pensj.forpl.	Pensj.midl.	Pensj.forpl.	Pensj.midl.	Pensj.forpl.	
MIDLAR OG FORPLIKTINGAR						Netto	
Faktisk (akt.beregn.full amort) 31.12.2015	2 139 670	-2 506 420	2 436 926	-2 617 934	4 576 596	-5 124 354	forplikt.
Etter rekneskap pr. 31.12.2015	2 139 670	-2 506 420	2 436 926	-2 617 934	4 576 596	-5 124 354	-547 758
Arbeidsg.avg.av nto pensj.forpl. 31.12.2015		-51 712		-25 522			-77 234

Kr 37 162 618 av pensjonspremien i KLP er i 2015 dekket frå premiefond.

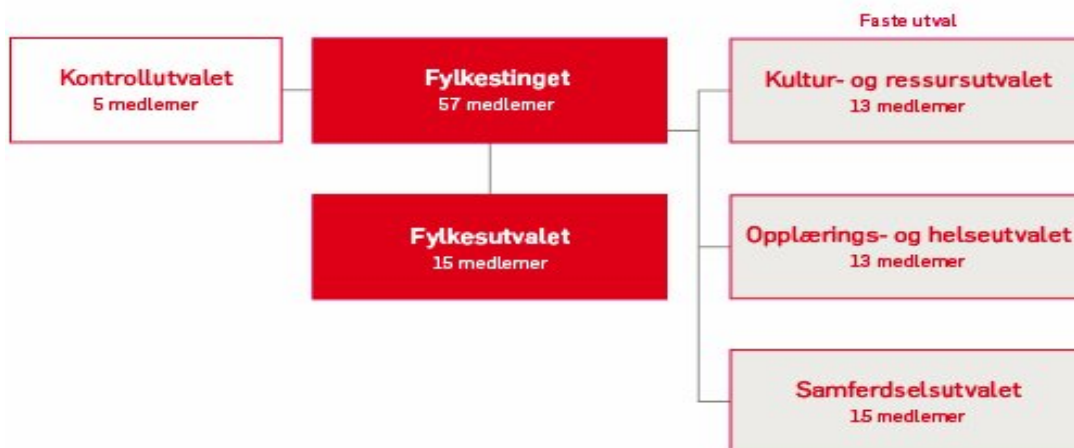
Saldo på premiefond pr 31.12.2015 er kr 18 049 229.

FØRESETNADER

	KLP	SPK
Forventa avkastn.pensjonsmidler (§ 13-5 F)	4,65 %	4,35 %
Diskonteringsrente (§ 13-5 E)	4,00 %	4,00 %
Forventa årleg lønsvekst (§ 13-5 B)	2,97 %	2,97 %
Forventa årleg G-regulering (§ 13-5 D)	2,97 %	2,97 %

Note 3: Organisering

Politiske organ

Administrativ hovudstruktur

Avd.1 Politiske organ og administrasjon

Avd.3 Samferdsel

Avd.4 Kultur og idrett

Avd.5 Tannhelse

Avd.6 Opplæring

Avd.7 Fellesutgifter/-inntekter

Avd.8 Aktivitetar utanfor ordinær fylkeskommunalt ansvarsområde

Note 4: Årsverk

Tal på tilsette i HFK*	2014	2015
Totalt fylkeskommunen	4 494	4 507
Kvinner	2 581	2 603
Menn	1 913	1 904
Sektorvis fordeling	2014	2015
Totalt fylkeskommunen	4494	4507
Fylkesadm./andre**	658	672
Kvinner	332	347
Menn	326	325
Opplæring	3 451	3 445
Kvinner	1 905	1 909
Menn	1 546	1 536
Tannhelse	385	390
Kvinner	344	347
Menn	41	43
Årsverk	2014	2015
Totalt fylkeskommunen	4 025	4 073
Kvinner	2 271	2 312
Menn	1 754	1 760
Sektorvis fordeling	2014	2015
Totalt fylkeskommunen	4025	4073
Fylkesadm./andre**	636	645
Kvinner	319	331
Menn	317	314
Opplæring***	3 058	3 088
Kvinner	1 656	1 681
Menn	1 402	1 407
Tannhelse	331	340
Kvinner	295	301
Menn	36	39
Tilsette i deltidsstillingar	2014	2015
Totalt i fylkeskommunen	1 410	1 342
Kvinner i deltidsstillingar	985	948
Kvinner i deltidsstillingar (% av alle kvinner i fylkeskommunen)	38,2%	36,4%
Menn i deltidsstillingar	425	394
Menn i deltidsstillingar (% av alle menn i fylkeskommunen)	22,22%	20,69%
Likestillingsbarometer per 31.12.2015	Kvinner	Totalt
Opplæring		
Rektorar i vgs	20	44
Ass. rektorar i vgs	24	42
Tannhelsetenesta		
Fylkestannlegen si leiargruppe inkl overtannnlegane	6	8
Klinikksejfar	15	22
Fylkesadministrasjonen		
Avdelingsleiarar	1	7
Stabs-/seksjonsleiarar	4	6
Skyss og Bybanen utbygging	3	9
Tilsette i leiande stillingar	2014	2015
Kvinner	146 (47,6%)	151 (47,6%)
Menn	161 (52,4%)	166 (52,4%)
Prosentfordeling tilsette etter kjønn	2014	2015
Kvinner	57,4%	57,8%
Menn	42,6%	42,2%

* inklusiv heiltidspolitikarar

** tal inkl. Skyss, Bybanen Utbygging og opplæring i Fylkeshuset

*** Gjeld kun skular

Note 5: Avstemming av arbeidskapital i rekneskapsåret

Arbeidskapital er omløpsmidlar minus kortsiktig gjeld.
(alle tal i heile 1000)

Frå balanserekneskapen	31.12.2015	01.01.2015	
Omløpsmidlar	2 530 028	2 510 957	19 071
Kortsiktig gjeld	-1 355 423	-1 258 874	-96 549
Endring av arbeidskapitalen i balansen			-77 478
 Frå drift og investering			
Anskaffing av midlar			
Inntekter driftsdel		-8 315 304	
Inntekter investeringsdel		-2 932 963	
Avskrivningar		-588 071	
Innbetaling ved eksterne finansieringstransaksjoner		-1 404 849	
Sum anskaffing		<u>-13 241 187</u>	
 Bruk av midlar			
Utgifter driftsdel		8 227 941	
Utgifter investeringsdel		4 271 979	
Utbetaling ved eksterne finansieringstransaksjoner		684 571	
Sum bruk		<u>13 184 491</u>	
Anskaffing - bruk			-56 696
 Endring memoriakonti for ubrukte lånemidlar	234 881	369 055	134 174
 Endring arbeidskapital bevilgningsrekneskap			77 478
 Avstemming mellom rekneskapane			0

Note 6: Finansielle anleggsmidler

(alle tal i heile 1000)

Livsforsikring mv. (inkludert kommunale pensjonsfond og -kasser)

Balanse- konto	Selskapets namn	Pålydande beløp	Balanseført verdi 31.12.15	Endring frå førre år	Marknads- verdi	Eigar/ Stemme- andel
22141001	KLP kapitalinnskot	56 718,5	61 622,7	4 904,2		-
TOTAL		56 718,5	61 622,7			

HFK har betalt inn kroner 4 904 185,- i kapitalinnskot til KLP i 2015.

Kommuneforvaltningen

Balanse- konto	Selskapets namn	Pålydande beløp	Balanseført verdi 31.12.15	Endring frå førre år	Marknads- verdi	Eigar/ Stemme- andel
22150001	Griegghallen IKS	500,0	500,0			50,0 %
TOTAL		500,0	500,0			

Statlig eide foretak

Balanse- konto	Selskapets namn	Pålydande beløp	Balanseført verdi 31.12.15	Endring frå førre år	Marknads- verdi	Eigar/ Stemme- andel
22163064	Carte Blanche	15,0	15,0			15,0 %
22163065	Den Nationale Scene	17,0	17,0			16,7 %
22163066	Innovasjon Norge AS	505,3	505,3			2,6 %
TOTAL		537,3	537,3			

Selvstendige kommuneforetak (egne og inter(fylkes)-kommunale aksjeselskaper og andelslag)

Balanse- konto	Selskapets namn	Pålydande beløp	Balanseført verdi 31.12.15	Endring frå førre år	Marknads- verdi	Eigar/ Stemme- andel
22168011	Osterøy Bruselskap	20,0	0,0	-20		14,3 %
22168012	Jondalstunnelen AS	52,0	52,0			52,0 %
22168023	Nordhordl Industriservice	100,0	100,0			17,7 %
22168024	Sunnhordland Industri AS	292,0	292,0			16,6 %
22168028	A/L Biblioteksentralen	9,0	9,0			0,8 %
22168033	A/S Austevoll Bruselskap	102,0	102,0			51,0 %
22168034	Fastlandssamb Halsnøy	100,0	100,0			52,6 %
22168045	Beredt	100,0	100,0			100,0 %
22168063	Hardangerbrua A/S	80,0	80,0			53,3 %
22168071	Voss Bedriftservice	651,0	651,0			25,5 %
22168072	Kvam bompengeselskap	160,0	160,0			53,3 %
22168073	Bergen Bompengeselskap AS	100,0	100,0			100,0 %
22168075	Odda Vegfinans AS	130,0	130,0			52,0 %
22168074	Askøy Bompengeselskap AS	180,0	180,0			60,0 %
TOTAL		2 076,0	2 056,0			

Osterøy Bruselskap AS er under avvikling og aksjekapitalen er betalt tilbake til HFK i 2015.

Private foretak med begrenset ansvar (hovedsakelig private aksjeselskaper og andelslag)

Balanse-konto	Selskapets navn	Pålydande beløp	Balanseført verdi 31.12.15	Endring frå førre år	Marknads- verdi	Eigar/ Stemme- andel
22170001	Valen Kraftverk	1 000,0	1 000,0			100,0 %
22170003	Bob 23 andelar	4,6	4,6			-
22170004	Vestbo 4 andelar	0,8	0,8			-
22170005	OBOS 2 andelar	0,3	0,3			-
22170007	Bergen Vitensenter	18,0	18,0			19,0 %
22170008	Nordhordlandspakken AS	40,0	40,0			40,0 %
22170010	A/L Vikafjellsvegen	20,0	20,0			20,0 %
22170011	Business Region Bergen	350,0	350,0			35,0 %
22170012	Strandgaten 195	100,0	100,0			100,0 %
22170013	Strandgaten 196	60,0	60,0			33,3 %
22170020	Bystasjonen AS	1 458,5	1 458,5			100,0 %
22170029	Sunnhordland Lufthavn	1 365,0	1 365,0			21,0 %
22170040	Storeholmen VTA AS	40,0	405,0	365		36,5 %
22170042	Hordaland Teater L/L	60,0	60,0			60,0 %
22170053	Kommunekraft A/S	1,0	1,0			0,3 %
22170058	Atheno AS	100,0	100,0			8,9 %
22170059	Gulen og Masfjorden Utvikling	500,0	500,0			9,7 %
22170060	Vestnorsk Filmsenter AS	50,0	50,0			50,0 %
22170066	Stend jordbrukssk partsbrev	2,4	2,4			-
22170067	Voss jordbr sk luter Tine	2,1	2,1			-
22170070	Haukelivegen A/S	10,0	10,0			3,0 %
22170072	Sarsia Development	1 235,4	1 235,4			1,6 %
22170073	Moster Amfi AS	50,0	50,0			50,0 %
22170074	Stend jbs andel høgskolen	5,0	5,0			-
22170075	Hjeltnes gartn Hardang Frukt	7,3	7,3			-
22170077	Bergen-Os Bompengeselskap	52,0	52,0			52,0 %
22170079	Bømlo Vegselskap AS	160,0	160,0			53,3 %
22107080	Bybanen AS	1 550,0	1 550,0			100,0 %
22170081	Fjord Norge AS	369,4	369,4			8,9 %
22170446	HFK Bussanlegg AS	100,0	100,0			100,0 %
22170445	Voss og Oml.Bomp.selskap AS	200,0	200,0			57,1 %
TOTAL		8 911,7	9 276,7			

SUM TOTAL

73 992,7

Hordaland fylkeskommune har teke del i kapitalutvidinga i Storeholmen VTA med kroner 365 000 i 2015.

Under marknadsverdi er det ikkje ført opp nokon sum.
Ingen av aksjane er notert på nokon børs, slik at marknadsverdi pr. 31.12.15 ikkje er kjend.

Fylkestinget har gått igjennom alle aksjane til fylkeskommunen.
Dette vart handsama i Fylkestingsmøte 10. mars 2015.

Note 7: Oversikt over utlån

(alle tal i heile 1000)

Balanssekto	Antal	Navn	Beløp 2015	Beløp 2014
Utlån stats- og trygdeforvaltninga				
22210001	1	RV Breivikskiftet-Drotningstvik	65000	100000
22210002	1	RV Brattlandsdalen i Odda	0	5000
TOTAL			65000	105000
Utlån kommuneforvaltninga				
22250001	1	Bømlo vg skule, idrettshall	2 220	2 220
22250002	1	Masfjorden kommune, symjebasseng	30	30
22250003	1	Bergen Kommune, Laksevåg vgs	500	500
22250004	1	Kvinnherad kommune, Malmanger skule	137	137
22250005	1	Odda kommune, Oddahallen	500	500
22250006	1	Kvinnherrad vgs, idrettshall	2 000	2 000
22250007	1	U. Pihl vgs., Åsahallen	3 500	3 500
22250008	1	Askøy kommune, Askøyhallen	1 150	1 150
22250009	1	Bergen Kommune, Åstveithallen	981	981
22250010	1	Åsahallen	4 492	4 492
22250011	1	Os Idrettshall, Os kommune	1 400	1 400
22250012	1	U. Pihl vgs, Åsane Idrettspark	1 200	1 200
22250013	1	Osterøy Idrettshall	2 100	2 100
TOTAL			20 210	20 210
Utlån sjølvstendige kommuneføretak				
22268002	1	Sunnhordland Lufthavn as	2 211	2 526
TOTAL			2 211	2 526
Utlån private føretak				
22270002	1	A/S Strandgaten 196, obligasjon	3 541	3 541
22270004	1	Bystasjonen as	40 000	40 000
22270005	1	HFK bussanlegg as	281 391	225 391
22270006	1	BOB Nordnesveien 131-131A	49	49
22270007	1	Bybanen AS	16 000	17 000
22270008	1	Odda vegfinans	2 500	2 500
22270018	1	Valen Kraftverk AS	6 000	6 000
22270025	1	A/S Aasegården, obl.innskot	84	84
TOTAL			349 565	294 565
SUM TOTAL			436 986	422 301

HFK bussanlegg as har betalt avdrag på kr. 10 000 000,- i 2015, og teke opp eit nytt lån på kr. 66 000 000,- til kjøp av MNG Eiendom Knarvik AS i 2015.

Bybanen AS har betalt avdrag på kr. 1 000 000,- i 2015.

Sunnhordland Lufthavn har betalt avdrag på kr. 315 000,- i 2015.

Note 8: Sal av finansielle anleggsmidler

Hordaland fylkeskommune har fått tilbakebetalt aksjekapitalen i Osterøy Bruselskap i 2015.

Note 9: Finansielle omløpsmidlar

(alle tal i heile 1000)

Plassering overskottslikviditet

Hordaland Fylkeskommune har ved utgangen av 2015 plassert overskottslikviditeten på konsernkonto.

Note 10: Garantiar gitt av fylkeskommunen

(alle tal i heile 1000)

Garanti gitt til	Garantibeløp	Lånesaldo 2015	Garantien går ut
Stiftinga Hordamuseet	173	51	2025
Garantiar tilsette	0	0	
Herav garanti for adm. sjefen	0	0	
Fastlandssamband Halsnøy as	188 810	188 810	2023
Austevoll Bruselskap AS	230 000	130 000	2024
Hardangerbrua AS	1 750 000	1 600 000	2029
Jondalstunnelen A/S	125 000	58 600	2025
Voss og omland bompengeselskap AS	780 000	710 000	2030
Kvam bompengeselskap AS	370 000	281 000	2029
Bømlo Vegselskap AS	350 000	350 000	2026
Bergen bompengeselskap AS	5 800 000	5 270 000	2027
Askøy Bompengeselskap AS	1 100 000		2030
Bergen-Os Bompengeselskap as	3 500 000	150 000	2038
Totalt garantibeløp / lånesaldo	14 193 983	8 738 461	

Note 11: Fordringar og gjeld til fylkeskommunale foretak og interkommunalt samarbeid.

Fylkestinget har i vedtak nr. 34/13 løyvd kroner 500 000,- i selskapskapital til Grieghallen IKS.

Hordaland fylkeskommune deltek saman med Bergen kommune.

Kvar av deltakarane hefter for 50% av selskapet sine plikter.

Note 12: Forskottering fylkesvegar

(alle tal i 1000 kr)

Konto	Forskottet av	Fv	Prosjekt	Vedtekte forskot	Forpliktelse 31.12.15	Gjeld pr 31.12.15
	Askøy					
29500252	Askøy kommune	562	Fauskanger	3 000	3 000	-
29500253	Block Watne AS	212	Follese skole, trafikksikring	15 000	15 000	-
	Askøy kommune	212	Hetlevik	15 000	15 000	-
	Askøy kommune	223	Mjøkeviksvarden-Skansan (Herdla bru)	2 900	2 900	-
29500259	Wimoh AS, v/Frank Mohn AS	563	Rundkøyring Florvåg	1 500	1 500	1 500
	Austevoll					
29500132	Austevoll kommune	546	Ny veg på Hundvåkøy	1 000	1 000	1 000
	Austrheim					
29500139	Austrheim kommune	565	Veg til Vardetangen	1 800	1 800	1 800
	Bergen					
29500112	Bergen Kommune	188	Sædalsvegen	87 500	27 900	27 900
29500258	Orion Prosjekt AS	197	Håkonshellavegen	6 000	6 000	6 000
29500260	Coop Åsane Eiendom AS	267	4-feltsveg Åsamyrane-Nyborgkrysset	15 000	15 000	15 000
	Bømlo					
29500133	Bømlo kommune	14	Stavland	774	774	774
29500244	Bømlo kommune	18	Laurhammarkjosen - Urangsvåg	1 200	1 200	1 200
	Etne					
29500256	Etne kommune	34	Skånevik kai - Idrettsanlegget	15 000	15 000	15 000
	Fitjar					
29500248	Midtjelllet Vindkraft AS	545	Rimbareid - Fitjar sentrum	10 000	10 000	10 000
	Fjell					
29500222	Fjell kommune	559	Fjell - Ulveset	14 000	4 000	4 000
29500236	Fjell kommune	561	Kryss Fjæreidevegen	5 000	5 000	5 000
29500113	Fjell kommune	209	Foldnes - Våge	6 000	2 000	2 000
	Fusa					
29500116	Fusa kommune/Fusa kraft m.fl.	122	Fusa - Strandvik I	15 000	10 000	10 000
29500140	Fusa kommune/Fusa kraftlag	122	Fusa - Strandvik II	3 000	3 000	3 000
29500129	Fusa kommune/F Mohn Fusa	122	Fusa - Strandvik III	3 000	3 000	3 000
29500143	Fusa kommune/F Mohn Fusa	125	Holmefjord - Holsund	1 400	1 400	1 400
29500233	Frank Mohn Fusa AS	552	Gang-/sykkelveg Venjanaset	3 500	3 500	3 500
29500218	Fusa Kraftlag/F Mohn Fusa AS	48	Moshovdatunnelen	70 000	65 000	65 000
29500131	Fusa Kraftlag m. fl.	122	Fusa - Kryss veg Skjørsand kai	15 000	15 000	15 000
29500261	Fusa Kraftlag m. fl.	122	Skjørsand - Skåte	15 000	15 000	15 000
	Kvinnherad					
29500220	Kvinnherad kommune	48	G&s-veg Sandvoll	5 000	5 000	5 000
29500221	Kvinnherad kommune	48	Erslandsmarka	5 000	5 000	5 000
29500210	Kvinnherad kommune	551	Austrepollen - Løfallstrand	1 500	1 500	1 500
29500210	Fusa Kraft,Fusa k,F Mohn Fusa	551	Austrepollen - Løfallstrand	4 000	4 000	4 000
29500237	Kvinnherad kommune m.fl.	544	Tofte - Ranavik	37 000	37 000	37 000
	Lindås					
29500232	Lindås kom./Lindås tomtes.	565	Isdalstø - Alver	9 000	9 000	9 000
29500217	Lindås kom. og 28 verksemder	57	Espeland-Herland	70 000	65 000	65 000
	Meland					
29500241	Frank Mohn AS	564	Dalstø - Mjåtveit	25 000	25 000	25 000
	Modalen					
29500121	Modalen/Voss/Vaksdal/BKK	313/344	FV 313 OG FV 344	10 000	10 000	10 000
29500121	Modalen/Voss/Vaksdal/BKK	313/344	FV 313 OG FV 344 - II	1 300	1 300	1 300
	Os					
29500118	Os kommune	158	Bedehuset - Særvoldsv.	4 500	4 500	4 500
29500119	Os kommune	158	Bedehuset - Særvoldsv.II	2 000	2 000	2 000
29500141	Os kommune	161	Kalvatræ	500	500	500
29500246	Os kommune	160	Ulven Leir-Hjorthaug, g&s/opprust.	10 000	10 000	-
	Radøy					
29500123	Radøy kommune	409	Opprusting Lundsåsen	2 500	2 500	2 500
	Samnanger					
29500243	Samnanger kommune m.fl.	48	Tunnel bak Tysse	100 000	100 000	#####
	Stord					
29500247	Stord kommune	70	Jensanesvegen	15 000	15 000	15 000
	Sund					
29500142	BKK/Sund kommune	202	Veg til Telavåg	15 000	15 000	15 000
29500254	Sund kommune	555	Hammersland - Kjørelen	15 000	15 000	-
	Tysnes					
29500125	Tysnes kommune	78	Hodnanes - Nedrevåge	4 000	4 000	4 000
	Ulvik					

29500234	Ulvik herad Vaksdal	572	Opprusting Holven - Ulvik	5 500	5 500	5 500
29500235	Vaksdal, Modalen Voss	569	Stamnes - Eidslandet	11 100	6 100	6 100
29500251	Voss kommune	315	Bavallsvegen	14 000	14 000	14 000
	Voss kommune	310	Bordalsvegen	7 750	7 750	-
Sum				701 224	607 624	#####

Gjeld pr 31.12.2015 er ført som memoriapost i rekneskapen

Gjeld pr 31.12.2015 utgjør rekvirerte/innbetalte forskot minus eventuell refusjon/tilbakebetaling.

Forpliktelse pr 31.12.2015 utgjør gjeld pluss resterande del av forskotet som ikkje er rekvirert.

Rekvirert/innbetalt i 2015:	Fv	Prosjekt	Beløp i kr
Fusa kommune (Fusa Kraft, Frank Mohn Fusa)	122	Skjørnsand kai - Skåte	2 600 000
SUM REKVIRERT 2015			2 600 000

Kommune	Fv	Prosjekt	Beløp kr
Askøy kommune	562	Haugland, Fauskanger, Juvik	5 000 000
Austrheim kommune	565	Årås-Heiane	2 000 000
Bergen kommune	188	Sædalsvegen	15 000 000
Fjell kommune	559	Fjell-Ulveset	5 000 000
Fjell kommune	209	Foldnes-Våge	2 000 000
Fusa kommune	48	Moshovdatunnelen	5 000 000
Fusa kommune	122	Fusa-Strandvik 1	3 000 000
Nordhordland Handverk og Industrilag	57	Espeland-Herland	5 000 000
Meland kommune	564	Fløksand-Orrhøyen	2 000 000
Askøy kommune (refundert ved SVV)	213	Skansen (Kleppe)	14 000 000
SUM REFUNDERT 2015			58 000 000

Note 13: Gjeldsforpliktingar

(alle tal i heile 1000)

Tekst	2015	2014	Gjenverande løpetid
Kommunens samla lånegjeld	9 119 791	8 300 245	
Fordelt på følgjande kreditorar:			
Kommunalbanken flytende rente 1,65%	28 000	36 000	2019
Kommunalbanken flytende rente 1,65%	282 391	282 391	2031
Danske bank flytende rente 1,27%	400 000	400 000	2016
Swedbank flytende rente 1,21%	360 000	360 000	2016
Danske bank fast rente 2,75%	400 000	400 000	2019
Danske bank fast rente 1,8%	500 000	0	2022
DnB fast rente 1,82%	300 000	0	2020
DnB fast rente 1,324%	441 000	441 000	2016
SEB flytende rente 1,188%	450 000	450 000	2016
Nordea flytende rente 1,425%	425 000	425 000	2017
DnB fast rente 1,5%	340 000	340 000	2016
Kommunalbanken flytende rente 1,74%	330 000	330 000	2019
DnB fast rente 1,626%	335 000	335 000	2016
Kommunalbanken flytende rente 1,72%	300 000	300 000	2017
Kommunalbanken flytende rente 1,71%	350 000	350 000	2020
Kommunalbanken flytende rente 1,61%	355 000	355 000	2020
Kommunalbanken flytende rente 1,65%	320 000	320 000	2030
Kommunalbanken flytende rente 1,55%	328 000	328 000	2021
DnB fast rente 1,48%	345 000	345 000	2016
Kommunalbanken fast rente 2,76%	280 000	280 000	2021
Kommunalbanken flytende rente 1,55%	313 300	313 300	2022
Nordea fast rente 1,26%	391 000	351 000	2016
DnB flytende rente 1,69%	175 000	175 000	2016
Nordea fast rente 1,455%	350 000	350 000	2016
DnB fast rente 1,69%	221 000	221 000	2016
Kommunalbanken flytende rente 1,67%	245 000	245 000	2023
Kommunalbanken fast rente 3,07%	230 000	230 000	2018
Kommunalbanken fast rente 3,46%	325 000	325 000	2018
ikkje berekna renter	0	12 454	2027
Rikstrygdeverket,Lindås sjukeheim	100	100	

Det er i rekneskapsåret utgiftsført avdrag på lånegjeld med til saman kr. 330 004.
Minste lovlege avdrag etter kl § 50 nr 7 utgjer kr. 291 362.

Kortsiktig gjeld sum	1 355 422
Pensjonsforpliktelse sum	5 201 589
Total gjeld	15 676 802

Rentebytteavtalar

I følgje reglement for finansforvaltninga, pkt.5, bør halvparten av lånegjelda som hovudregel ha fast rente. Andelen fast rente kan likevel variera mellom 40 % og 60 %. For å oppnå dette har ein inngått følgjande rentebytteavtalar:

	Beløp kr 1000	Mottar flytande rente	Betaler fast	Bindingstid
Rentebytteavtale 2011/2016	335000	Nibor 3 mnd. 1,09 %	3,91 %	08.06.2016
Rentebytteavtale 2011/2016	345000	Nibor 3 mnd. 1,11 %	3,90 %	29.07.2016
Rentebytteavtale 2013/2017	425000	Nibor 3 mnd. 1,10 %	2,56 %	02.10.2017
Rentebytteavtale 2010/2017	300000	Nibor 3 mnd. 1,17 %	3,57 %	22.11.2017
Rentebytteavtale 2012/2019	330000	Nibor 3 mnd. 1,19 %	3,47 %	26.02.2019
Rentebytteavtale 2012/2019	221000	Nibor 3 mnd. 1,20 %	3,85 %	22.09.2019
Rentebytteavtale 2015/2020	350000	Nibor 3 mnd. 1,16 %	2,96 %	18.02.2020
Rentebytteavtale 2012/2020	355000	Nibor 3 mnd. 1,06 %	3,43 %	18.06.2020
Rentebytteavtale 2015/2021	340000	Nibor 3 mnd. 1,16 %	2,76 %	16.02.2021
Rentebytteavtale 2012/2022	320000	Nibor 3 mnd. 1,17 %	3,27 %	21.03.2022
Sum	3 321 000			

Betalte og mottekne renter på rentebytteavtalane er ført brutto i 2015.

Renteutgifter	109 474
Renteinntekter	-49 224
Netto	60 250

Note 14: Avdrag på gjeld

(alle tal i heile 1000)

Avdrag	Budsjett 2015	2015	2014
Betalt avdrag	330000	330 004	302 890
Berekna minste lovlege avdrag		291 362	264 115
Differanse		38 642	38 775

I tillegg er det betalt kr. 8 mill. i avdrag på Årsnes ferjekai.

Minimumsavdrag

Fylkeskommunen si gjeld skal avdragast i minimum same takt som anleggsmidlane vert avskrivne.

Det vil seie at følgjande vilkår må vere oppfylt:

Årets avdrag / gjeld $\geq$ årets avskrivning / bokført verdi eigedomar og utstyr

For gjeld og bokført verdi av eigedomar og utstyr har ein nytta verdiane 1/1 i rekneskapsåret.

Minimumsavdrag i 2015

(alle tal i heile 1000)

IB 2015

Anleggsmidler:

Faste eigedommar og anlegg	15 789 157
Utstyr, maskiner og transportmidlar	1 044 396
SUM ANLEGGSMIDLAR	16 833 553

Langsiktig gjeld:

Ihendehaverobligasjonslån	
Obligasjonslån	2 035 000
Sertifikatlån	2 598 000
Andre lån forretnings- og sparebankar	3 707 245
SUM LÅN	8 340 245
Avskrivning 2015	588 071
Avskrivningar / bokført verdi	0,03493
Minimumsavdrag (Lån x 0,03493)	291 362

Bokført avdrag	330 004
Differanse	38 642

Note 15: Kapitalkonto

(alle tal i heile 1000)

KAPITALKONTO			
01.01.2015 Balanse (underskot i kapital)		01.01.2015 Balanse (kapital)	8 301 139
Debetposterings i året:		Kreditposterings i året:	
Nedskrivning	143 883	Aktivering av fast eigedom og anlegg	2 263 342
Nedskrivning aksjer	5	Aktivering med.utstyr	4 937
Avskrivning bomprosjekt	104	Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidlar	202 243
Avskrivning av fast eigedom og anlegg	130 677	Aktivering IT	37 018
Avskrivning vegar	238 593	Utlån	66 000
Avskrivning IT	92 381	Kjøp av aksjar og andelar	5 269
Avskrivningar av utstyr, maskiner og transportmidlar	65 699	Aktivering Bomprosjekt	51 608
Avsrriving bussanlegg	16 769	Aktivering vegar	1 709 011
Avskrivning Bybanen tilrettel.	3 380	Pensjonsmidlar KLP	427 421
Avskrivning Bybanen 2. byggetrinn	35 967	Pensjonsmidlar SPK	875 139
Avskrivning medisinsk utstyr	4 503	Avdrag på eksterne lån drift	338 004
Sal av aksjer	15		
Utlån	51 315		
Pensjonsforpliktelse KLP	384 011		
Pensjonsforoliktelse SPK	491 271		
Bruk av midlar frå eksterne lån	1 251 723		
31.12.2015 Balanse (Kapital)	11 370 835	31.12.2015 Balanse (underskot i kapital)	

Balanse Kapitalkonto pr 31/12-15 består av

Faste eigedomer og anlegg	19 243 747	
Utsyr maskiner transportmidler	1 126 011	
Utlån	436 987	
Pensjonsmidler	4 576 596	
Aksjer og andeler	73 993	
Langsiktig gjeld	-14 321 380	
Ubrukte lånemidler	234 881	11 370 835

Note 16: Spesifikasjon av vesentlige postar i rekneskapen

E39 over Stord og E134 Rullestadjuvet er bokført med til saman 226 mill.kr. under anleggsmidler og kapitalkonto.

Note 17: Vesentlege transaksjonar

Hordaland fylkeskommune har i 2015 motteke eit avdrag på utlån frå HFK Bussanlegg AS på kroner 10 millionar, og frå Bybanen AS eit avdrag på kroner 1 million. Summane er bokført i investeringsrekneskapen og selskapa er 100% eigd av fylkeskommunen.

Note 18: Leasing og leigeavtaler

(alle tal i heile 1000)

Type avtale	Årlig driftsutgift	Avtalen utløper
Leasingavtale transportmidler	534	2018

LEIGEKONTRAKTER

Leigekontrakter administrasjonslokaler	21 475	må seiast opp
Leigekontrakter samferdsel	19 508	må seiast opp
Leigekontrakter kultur	194	må seiast opp
Leigekontrakter lokaler: tannklinikkar	14 810	må seiast opp
Leigekontrakter lokaler: skular	68 103	må seiast opp
Summer ekskl. mva		

Note 19 A: Resultat tannhelse

(alle tal i heile 1000)

	Tannhelse total	Prioritert gruppe	Betalande pasientar
Driftsutgifter	326 376	269 747	56 629
Driftsinntekter	-116 270	-53 755	-62 515
Finansutgifter	12 668	9 642	3 026
Resultat	222 774	225 634	-2 860

Rekneskapan for 2015 syner eit overskot for betalande pasientar (Gruppe F) på 2,8 mill. Inntekter og utgifter er berekna ut i frå tal på pasientar i dei ulike pasientgruppene i Opus.

Note 19 B: Resultat opplæring

(alle tal i heile tusen)

	Ordinær opplæring	Oppdragsverksemd
Driftsutgifter	2 554 003	25 209
Driftsinntekter	-269 784	-32 685
Finansutgifter	121 933	0
Resultat	2 406 152	-7 476

Rekneskapan for 2015 syner eit overskot for oppdragsverksemd i dei vidaregåande skulane på 7,5 mill.

Note 20: Revisjonshonorar

(alle tal i heile 1000)

Tekst	2015	2014
Deloitte AS, honorar for rekneskapsrevisjon*	714	692
Deloitte AS, honorer for anna revisjon **	1603	1283
Totalt revisjonshonorar	2317	1975

* Dette beløpet inneheld rekneskapsrevisjon, alle typar attestasjonar, opplæring mv

** Dette beløpet gjeld honorar for bestilte forvaltningsrevisjonar, selskapskontroll og andre bestilte timebaserte oppgåver.

Note 21: Godtgjersle til fylkesrådmann og fylkesordfører

(alle tal i heile 1000)

Tekst	2015	2014
Løn og anna godtgjersle til fylkesrådmann	1 622	1 495
Løn og anna godtgjersle til fylkesordfører	1 392	1 181

Note 22: Fondsavsetjingar

(alle tal i heile 1000)

	Inn	Ut
Disposisjonsfond		
Disposisjonsfond pr. 01.01	343 406	
Avsett til disposisjonsfond	29 867	
Bruk av disposisjonsfond i driftsrekneskapen		116 580
Bruk av disposisjonsfond i investeringsrekneskapen		22 634
Disposisjonsfond pr.31.12		234 059
Ubundne investeringsfond		
Ubundne investeringsfond pr. 01.01	73 049	
Avsett til ubundne investeringsfond i investeringsrekneskapen	0	
Bruk av ubundne investeringsfond i investeringsrekneskapen		29 900
Ubundne investeringsfond pr. 31.12		43 149
Bundne investeringsfond		
Bundne investeringsfond pr. 01.01	178 095	
Avsett til bundne investeringsfond i investeringsrekneskapen	51 526	
Bruk av bundne investeringsfond i investeringsrekneskapen		12 224
Bundne investeringsfond pr. 31.12		217 397
Bundne driftsfond		
Bundne driftsfond pr. 01.01	513 208	
Avsett til bundne driftsfond i driftsrekneskapen	175 858	
Bruk av bundne driftsfond i driftsrekneskapen		87 673
Bundne driftsfond pr.31.12		601 393
Samla fond		
Samla fond pr. 01.01	1 107 758	
Avsett til fond	257 251	
Bruk av fond		269 011
Samla fond pr.31.12		1 095 998

Av disposisjonsfond på 234 059 er 79 026 resten av avsett overskot frå 2013 medan 71 765 gjeld opplæring.

Av bundne driftsfond på 601 393 gjeld 385 429 regionalavdelinga og 123 730 kulturavdelinga.

Note 23 A: Anleggsmidler

Faste eiendomar og anlegg

Eiendomar vert som hovudregel avskrivne over 25 år

Fylkesvegar vert avskrivne over 50 år

Faste eiendomar og anlegg pr. 1/1-2015 15 789 156 942,53

Aktivisering av fast eiendom og anlegg 2015 2 263 341 738,60

Aktivisering vegar 2015 1 709 011 082,78

Aktivisering bompengprosjekt 2015 51 608 030,79

Avskrivning av fast eiendom og anlegg 2015 -130 676 599,54

Avskrivning vegar 2015 -238 592 786,62

Avskrivning bussanlegg 2015 -16 769 093,00

Avskrivning Samf. Bybanen tilrettel. 2015 -3 379 568,00

Avskrivning Bybanen 2. byggjesteg 2015 -35 966 926,65

Avskrivning bompengprosjekt 2015 -103 507,60

Nedskrivningar 2015 -143 882 815,43

Faste eiendomar og anlegg pr. 31/12-2015 19 243 746 497,86

Utstyr, maskiner og transportmidlar

Avskrivast som hovudregel over 10 år (IT-utstyr over 5 år)

Utstyr, maskiner og transportmidlar pr. 1/1-2015 1 044 396 258,47

Aktivisering av medisinsk utstyr 2015 4 937 110,48

Aktivisering av utstyr, maskiner og transportmidlar 2015 202 242 606,70

Aktivisering IT 2015 37 017 591,09

Avskrivning av utstyr, maskiner og transportmidlar 2015 -65 699 213,65

Avskrivning IT 2015 -92 380 623,23

Avskrivning medisinsk utstyr 2015 -4 502 677,53

Utstyr, maskiner og transportmidlar pr. 31/12-2015 1 126 011 052,33

Note 23 B: Investeringar i nybygg og nyanlegg

Undervisning:

Årstad videregående skole tilbygg

Løyving pr. utgangen av 2015 er 560,46 mill.kr.
Det er utgiftsført 576,4 mill.kr. ved utgangen av 2015.

Amalie Skram videregående skole nybygg.

Løyving pr. utgangen av 2015 er 859,23 mill.kr.
Det er utgiftsført 881,5 mill.kr. ved utgangen av 2015.

Ny skulestruktur på Voss - Nye Voss vidaregåande skule

Løyving pr. utgangen av 2015 er 368,0 mill.kr.
Det er utgiftsført 340,5 mill.kr. ved utgangen av 2015.

Ny skulestruktur på Voss - Nye Voss gymnas

Løyving pr. utgangen av 2015 er 130,0 mill.kr.
Det er utgiftsført 98,1 mill.kr. ved utgangen av 2015.

Slåtthaug videregående skole

Løyving pr. utgangen av 2015 er 28,05 mill.kr.
Det er utgiftsført 26,8 mill.kr. ved utgangen av 2015.

Stend videregående skole - ombygging

Løyving pr. utgangen av 2015 er 32,0 mill.kr.
Det er utgiftsført 32,1 mill.kr. ved utgangen av 2015.

Stend videregående skole - enøk

Løyving pr. utgangen av 2015 er 23,05 mill.kr.
Det er utgiftsført 20,4 mill.kr. ved utgangen av 2015.

Bergen maritime videregående skole

Løyving pr. utgangen av 2015 er 48,2 mill.kr.
Det er utgiftsført 46,4 mill.kr. ved utgangen av 2015.

Åsane vidaregåande skule nybygg

Løyving pr. utgangen av 2015 er 26 mill.kr.
Det er utgiftsført 9,8 mill.kr. ved utgangen av 2015.

Bergen handelsymnasium

Løyving pr. utgangen av 2015 er 60,08 mill.kr.
Det er utgiftsført 46,6 mill.kr. ved utgangen av 2015.

Hjeltnes vidaregåande skule

Løyving pr. utgangen av 2015 er 20 mill.kr.
Det er utgiftsført 3,7 mill.kr. ved utgangen av 2015.

Samferdsel:

Fylkesvegar

Det er i 2015 utgiftsført 1.708,7 mill kr. til fylkesvegar.

Bybanen 2. byggjesteg.

Løyving pr. utgangen av 2015 er 1.581 mill.kr.

Det er utgiftsført 35,5 mill.kr. i 2015.

Totalt ved utgangen av 2015 er det utgiftsført 1.474,2 mill.kr.

Bybanen vognmateriell.

Løyving pr. utgangen av 2015 er 730,0 mill.kr.

Det er utgiftsført 677,8 mill.kr. ved utgangen av 2015.

Bybanen 3. byggjesteg

Løyving pr. utgangen av 2015 er 3.203 mill.kr.

Det er utgiftsført 1.586,2 mill.kr. i 2015.

Totalt ved utgangen av 2015 er det utgiftsført 3.663,1 mill.kr.

Infosystem haldeplassar

Løyving pr. utgangen av 2015 er 125,135 mill.kr.

Det er utgiftsført 89,3 mill.kr. ved utgangen av 2015.

Nytt billetteringssystem

Løyving pr. utgangen av 2015 er 268,3 mill.kr.

Det er utgiftsført 277,3 mill.kr. ved utgangen av 2015.

Automatisk passasjerteljing

Løyving pr. utgangen av 2015 er 10 mill.kr.

Det er utgiftsført 9,3 mill.kr. ved utgangen av 2015.

Trafikkinformasjonssystem

Løyving pr. utgangen av 2015 er 16,5 mill.kr.

Det er utgiftsført 8,5 mill.kr. ved utgangen av 2015.

Tannhelse:

Ny tannlegevakt i Bergen

Løyving pr. utgangen av 2015 er 10 mill. kroner.

Det er utgiftsført 7,47 mill. kr. ved utgangen av 2015.

Kultur:

Hordaland fylkeskommune har for tida ingen store prosjekt under kultur.

Note 24: Endring av rekneskapsprinsipp

Endring av rekneskapsprinsipp som påvirker arbeidskapitalen i drift

DEBET		KREDIT	
IB 01.01.2015	143 722		
Endringer i 2015	0	Endringer i 2015	0
		UB 31.12.2015	143 722

Summen består av:

Varelager	31 556	Gjort etter direktiv frå departementet
Renter	38 024	Gjort etter direktiv frå departementet
Momskompensasjon	-15 681	Gjort etter direktiv frå departementet
Lærlingetilskot	55 823	
Oppgjer kortdatabase 2011	34 000	
Sum	143 722	

Endring av rekneskapsprinsipp som påvirker arbeidskapitalen i investering

DEBET		KREDIT	
IB 01.01.2015	81 007		
Endringer i 2015	0	Endringer i 2015	0
		UB 31.12.2015	81 007

Summen består av:

Feriepengar 1991/92	218 933
Mottatt frå staten 2002	-132 531
Feriepengar barnevern 2004	-5 567
Feriepengar Valen gard	172
Sum	81 007

Note 25: Spesifikasjon over rekneskapsmessig mindreforbruk (overskot) drift

Hordaland Fylkeskommune har i 2015 eit resultat på kroner 68,5 millionar.

